

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaisemisen hanke

VIRPI MUSTONEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES, VALTIOVARAINMINISTERIÖ
JUHO SAVONEN, HANKEJOHTAJA, VALTIOKONTTORI
KUNTAMARKKINAT 17.9.2025

Kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto

38
mrd. €
Julkisten hankintojen arvo

“ Toimivat ja reilut markkinat
“ Kustannus-
tehokkaammat julkiset hankinnat
“ Tietoperusteisempaa julkista johtamista

Vahva ja välittävä Suomi

Hallitusohjelmakirjaukset

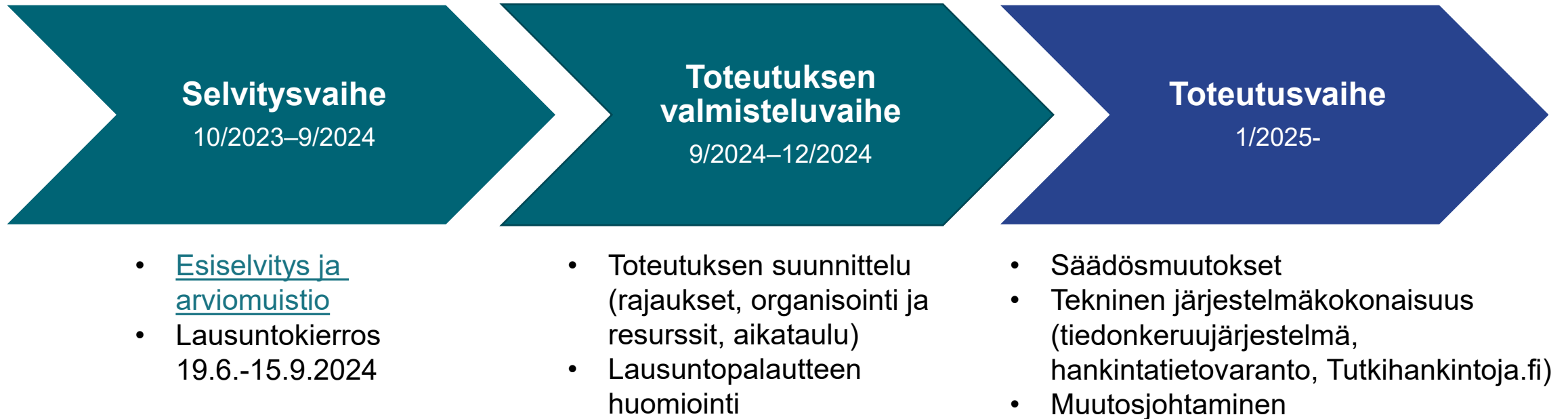
- Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvontaa vahvistetaan ja **perustetaan hankintatietokanta**, joka mahdollistaa kehitystoimien ja lainsäädäntömuutosten arvioinnin, parhaiden käytäntöjen levittämisen ja väärinkäytösten havaitsemisen.
- **Säädetään julkisyhteisöjen ostolaskudata** avoimesti ja keskitetysti **julkaistavaksi** ilman erillistä pyyntöä.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietojen, kuten ostolaskutietojen julkisuutta sekä oman tuotannon ja ostopalveluiden, vertailukelpoisuutta parannetaan. Ostolaskutietojen julkistaminen tehdään pakolliseksi, julkisuuslain periaatteet huomioiden.
- Tietovarannolla on lisäksi kiinteä yhteys muihin hallitusohjelman julkisia hankintoja koskeviin kirjauksiin muun muassa **toimenpiteiden kohdentamisen ja vaikutusten todentamisen näkökulmasta** ja esimerkiksi **valvontamekanismina**.

Hankkeen keskeiset tehtävät

- Toteutetaan hallitusohjelman hankintatietoja koskevat ja niihin liittyvät tavoitteet laaditun arviomuiston pohjalta sekä valmistellaan tarvittavat **lainsäädäntömuutokset** hallituksen esityksen muotoon.
- Toteutetaan tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä **hankintatietovaranto** sekä tarvittavat muutokset muihin mahdollisiin julkishallinnon yhteisiin tietojärjestelmiin. Työssä otetaan huomioon mahdollisuudet hyödyntää olemassa olevia tietojärjestelmiä ja -palveluita sekä niiden kautta käytettävissä olevaa tietoa.
- Varmistetaan riittävä **muutostuki**, viestintä ja koulutus hankintayksiköille, tarjoajille ja muille toimijoille muutoksen onnistumisen varmistamiseksi.

Kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto

- Toteutuksen vaiheet

Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaisemisen hanke

VM

Hankkeen ohjaus

Hallintopolitiikan ja valtionhallinnon kehittämissosaston johtoryhmät sekä Hankinta-Suomi-ohjelman ohjausryhmä

Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja siihen liittyvän lainsäädännön valmistelu

VM

Tietovarannon tekninen toteutus

VK

Työryhmä

Puheenjohtaja:
Valtiovarainministeriö

Jäsenet:
TEM
VM (KAO)
Valtiokonttori
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Suomen Kuntaliitto ry.
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Asiantuntijaryhmä

Puheenjohtaja: Valtiovarainministeriö

Jäsenet:

PLM, SM, OM, UM	Oulun kaupunki
Elinkeinoelämän keskusliitto	Väylävirasto
Suomen Yrittäjät	Senaatti-kiinteistöt
professori Tukiainen	Hansel Oy
professori Halonen	Monetra Oulu Oy
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	Tampereen yliopisto
Kemijärven kaupunki	Kirkkohallitus

Ohjausryhmä

Hankehallinta ja muutosjohtaminen

Hankehallinnan ryhmä, VM ja VK

Aikajana

- 2024 Q4 Arviomuiston julkaisu
- 2025 Q1 Hanke käynnistyminen
- **2025 Q3 – 2026 Q1** Pilottiprojektit
- **2025 Q4** Hallituksen esitys lausunnoille
- **2026 Q3** Lain voimaantulo
- **2027** Ostolaskutietojen kerääminen alkaa

LUONNOS

Ostolaskutietojen toimittamisvelvoitteen soveltamisala ja velvoitteen voimaantulo

- Valtion virastot ja laitokset – 1.1.2027
- Senaatti-kiinteistöt ja puolustuskiinteistöt (ei oy-muotoisia tytäryhteisöjä) - **avoinna**
- Hyvinvointialueet ja –yhtymät – 1.10.2027
- Kunnat ja kuntayhtymät – 1.1.2028
- Kela - **avoinna**
- *Vapaaehtoinen tietojen toimitus* – 1.1.2029

Mitä hankkeessa tuotetaan?

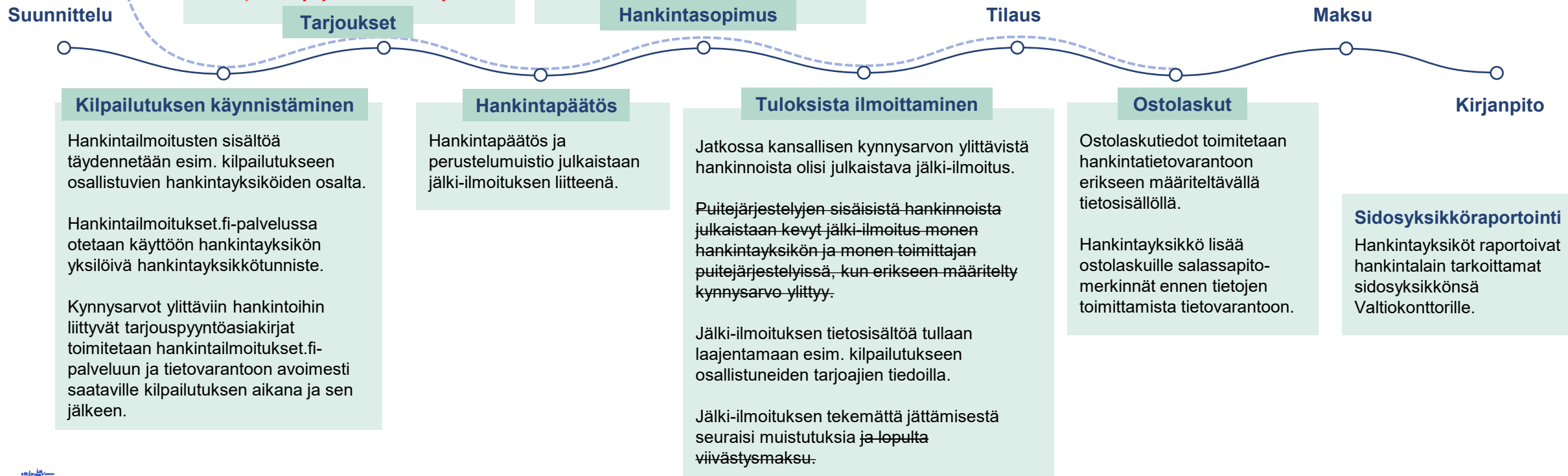
The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides towards the top right, creating a sense of movement and depth.

Hankintaprosessista kerättävät tiedot

Kilpailutustunniste otetaan käyttöön hankintailmoituksilla, jälki-ilmoituksilla ja ostolaskuilla, jotka liittyvät hankintalain mukaisesti kilpailutettuun hankintaan.

Hankintapäätöksen jälkeen kynnysarvot ylittäviin hankintoihin liittyvät tarjoustiedot toimitetaan hankintailmoitukset.fi-palveluun tai hankintatietovarantoon.
Valtiokonttorille tulisi oikeus saada tiedot tarjouksista hankintayksiköltä ja sen kilpailutusjärjestelmätoimittajalta.

Sopimukselle on luotava vapaamuotoinen yksilöivä tunniste, joka toimitetaan tietovarantoon sellaisten ostolaskutietojen yhteydessä, jotka eivät liity hankintalain mukaisesti kilpailutettuun hankintaan
Ostolaskujen raportoinnin yhteydessä vapaaehtoisesti lisättävä sopimustunniste.

Teknisen toteutuksen viitearkkitehtuuri

TIETOLÄHTEET

Hankintayksikön
ostolaskujen
käsittelyjärjestelmä

⋮

Hilma

Handi

⋮

Tietoja täydentävät
yritysrekisterit

HANKINTATIEOPALVELU

Tiedonkeruupalvelu

(Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelu)

Tietojen toimitus <ul style="list-style-type: none">• REST API• Excel• Muu	Toimitettujen tietojen validointi ja hyväksyntä
--	---

Hankintatietovaranto

Tiedon esikäsittely, yhdenmu-kaistaminen ja kuratointi	Analytiikka	Suojattu kumppani API
Julkinen API		Raportointi

TIEDON HYÖDYNTÄJÄT

Hankintayksiköt
(Hankintayksikön omat tiedot)

Valvontaviranomaiset
(Lakisääteiset tiedonsaantioikeudet)

Tutkijat
(Tutkimuslupamenettely, TK tutkijapalvelut)

Kansalaiset, media,
yritykset, hankintayksiköt,
järjestöt

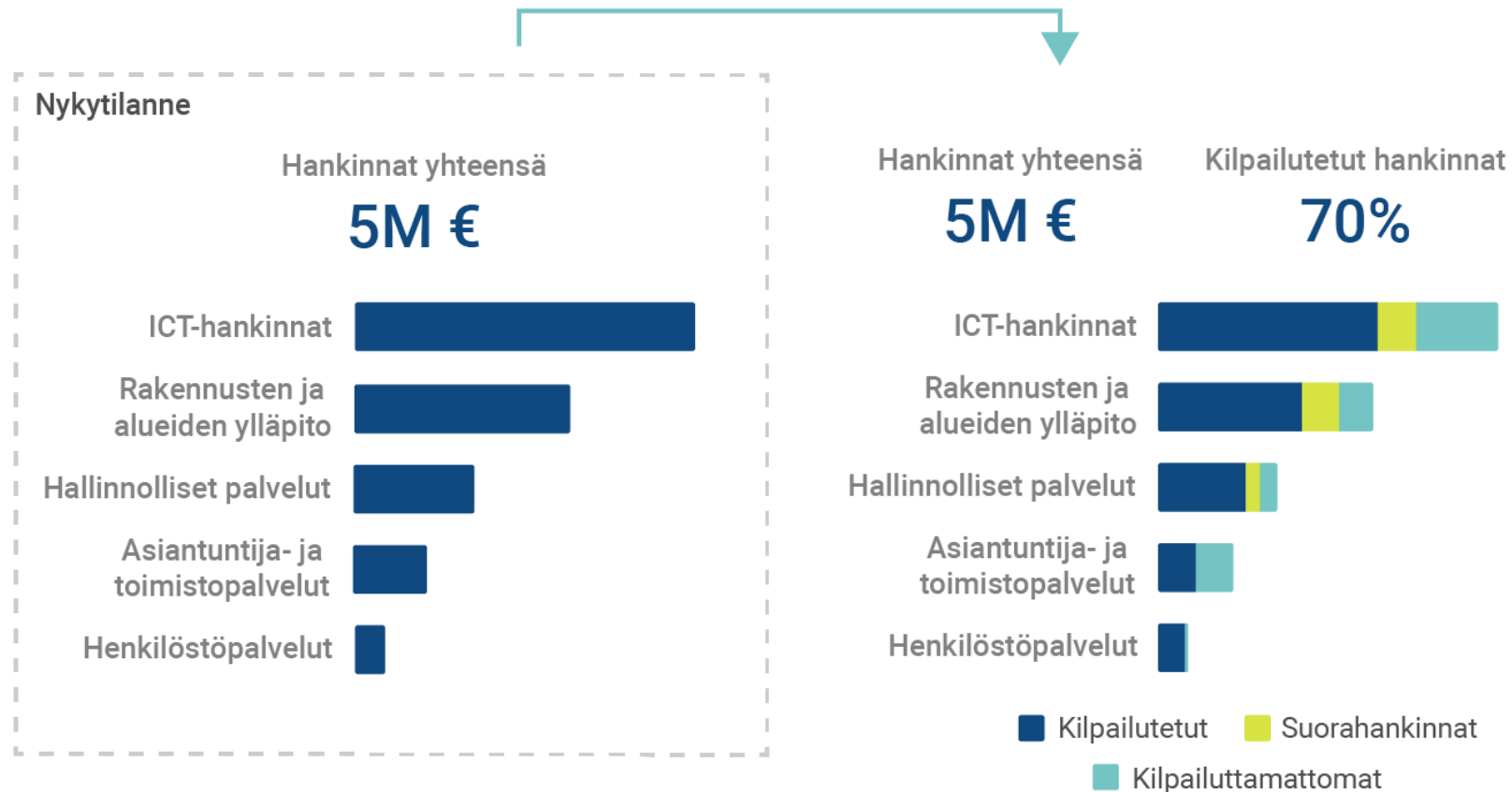
Tutkihallintoa.fi

Julkinen API

Raportointi

Kilpailutustunnus, jälki-ilmoittaminen ja ostolaskut mahdollistavat kilpailuttamattomien ostojen tarkastelun

Muistiossa ehdotettujen toimenpiteiden avulla päästään tähän tilanteeseen

Julkisessa palvelussa hankintoja voisi tarkastella ostolaskujen tasolla

Nykyisellään saatavilla olevat tiedot

PÄIVÄMÄÄRÄ	HANKINTA-YKSIKKÖ	HANKINTA-KATEGORIA	TILI	TOIMITTAJA	LASKUN TUNNISTE	SUMMA	KILPAILUTUS-TUNNUS	SOPIMUS-NUMERO	PALVELULUOKKA/TOIMINTO
2023-12-01	Organisaatio X	Asiantuntija- ja toimistopalvelut	Käännös- ja tulkkauspalvelut	Toimittaja A 123456-7	123456789	12345,6	123abc	123456	Perusopetus
2023-10-08	Organisaatio X	ICT-hankinnat	ICT-palvelut	Toimittaja B 123456-7	123456789	12345,6		456789	Esiopetus
2023-10-02	Organisaatio X	Hallinnolliset palvelut	Posti- ja kuriiripalvelut	Toimittaja C 123456-7	123456789	12345,6			Yleishallintopalvelut
2023-09-06	Organisaatio X	ICT-hankinnat	ICT-palvelut	Toimittaja D 123456-7	123456789	12345,6	456abc		Esiopetus

Kilpailutustiedot

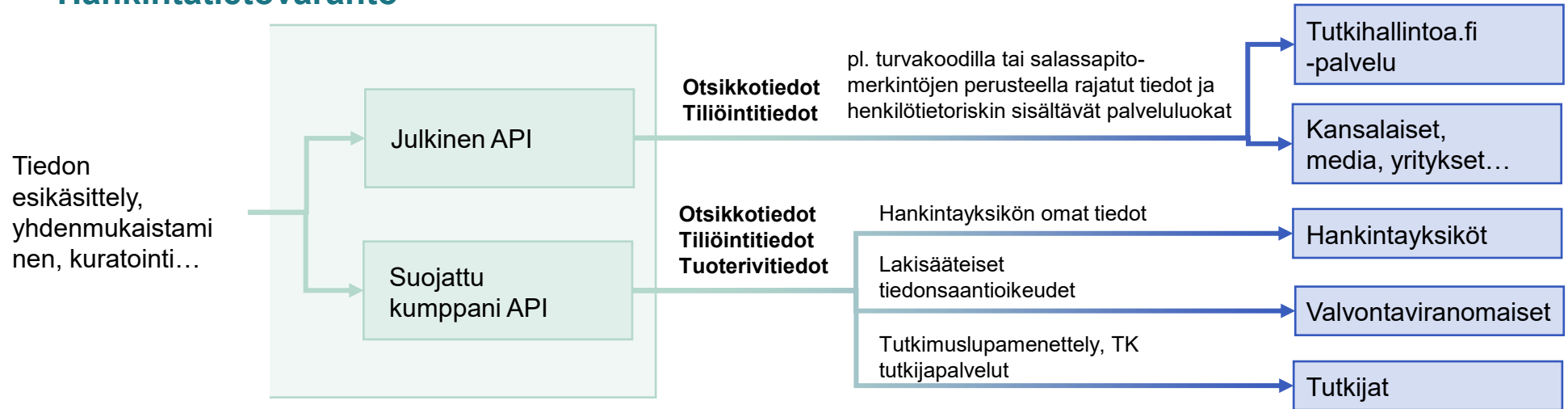
KILPAILUTUSTUNNUS	456abc
HANKINTAYKSIKKÖ	Organisaatio X 123456-7
KILPAILUTUKSEN PERUSTEELLA VALITTU TOIMITTAJA	Toimittaja D 123456-7
TOIMITTAJAN TOIMIALA	Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus
SOPIMUSKAUSI	3 vuotta
SOPIMUKSEN KOKONAISARVO	150 000 €
SOPIMUKSEN KÄYTTÖ	140 000 € !
LAAJUUS	Kansallinen
HANKINTAMENETTELY	Avoin
KILPAILUTUKSEEN SAAPUNEIDEN TARJOUSTEN MÄÄRÄ	7

Sopimustiedot

SOPIMUSTUNNUS	456789
HANKINTAYKSIKKÖ	Organisaatio X 123456-7
TOIMITTAJA	Toimittaja B 123456-7
TOIMITTAJAN TOIMIALA	Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus
SOPIMUSKAUSI	2 vuotta
SOPIMUKSEN KOKONAISARVO	35 000 €
SOPIMUKSEN KÄYTTÖ	15 000 €

Tietovirrat ja julkaistavat tiedot

Hankintatietovaranto

Otsikkotiedot

- Hankintayksikön laskun tunniste
- Toimittajan laskun tunniste
- Kilpailutustunnus
- Salassapitomerkintä
- Sopimusnumero
- Ostajaorganisaation y-tunnus
- Ostajaorganisaation nimi
- Ostajan ALV-numero
- Ostajaorganisaation Hilma-hankintayksikkötunniste

- Toimittajan y-tunnus
- Toimittajan nimi
- Toimittajan ALV-numero
- Toimittajan maatunnus
- Toimittajan lisätieto
- Tositepäivä
- Laskun valuutta

Tiliöintiritiedot

- Laskun tiliöintirivin summa ilman ALV:a
- ALV-kanta
- Kirjanpidon tilin numero
- Kirjanpidon tilin nimi
- Palveluluokkatunnus
- Palveluluokan nimi

Tuoterivitiedot

- Hankintayksikön laskun tunniste
- Toimittajan laskun tunniste
- Toimittajan tuotenumero
- Tuotteen/palvelun kuvaus
- Määrä
- Yksikkö
- Hinta ilman ALV:a
- ALV-%

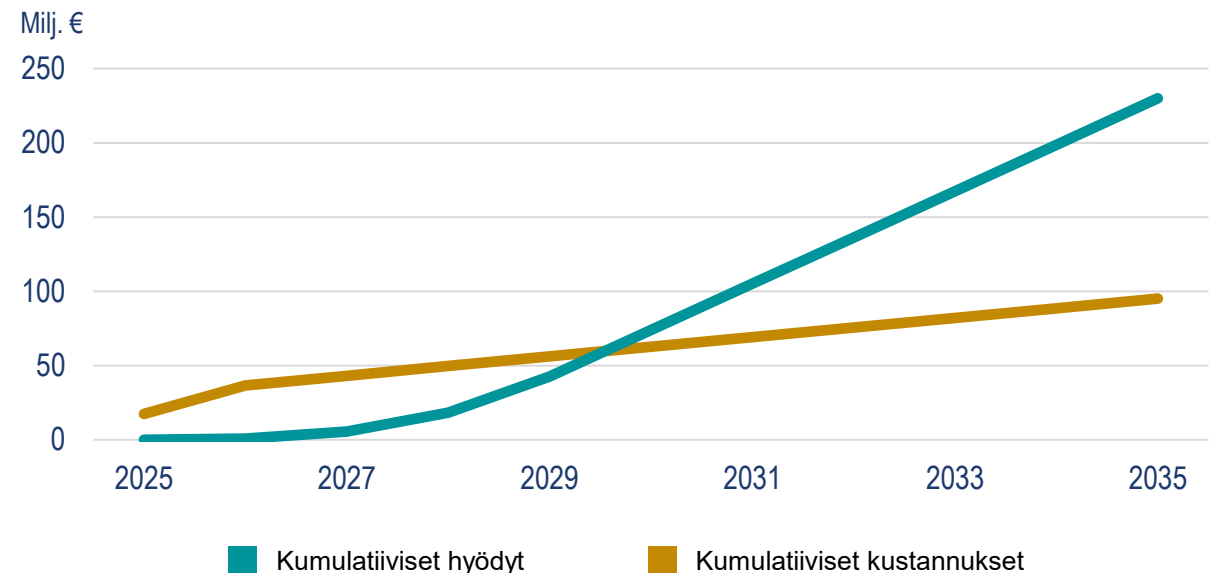
Hankkeen kokonaistaloudelliset vaikutukset

Hankintoihin liittyvien toimenpiteiden säästöpotentiaali vuodessa on

780 milj. €*

Hankintatietovaranto ja sen yhteydessä tehtävät toimenpiteet maksavat itsensä takaisin, mutta hanke mahdollistaa hyödyiltään merkittävästi suurempien toimenpiteiden arvioinnin, tunnistamisen ja kohdentamisen. Hankintatietovaranto on edellytys hallitusohjelman julkisia hankintoja koskevien toimenpiteiden vaikutusten arvioinnille.

Säästöpotentiaalin realisoimiseksi tarvittava hankintatietovaranto maksaa itsensä takaisin 5-6 vuodessa**

**Miten valmistautua
tulevaan?**

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides, creating a sense of movement and depth. The lines are smooth and vary in curvature, some appearing as gentle arcs while others are more pronounced curves.

Miten kunta voi valmistautua tulevaan?

- Seuraa pilottien etenemistä. Pilottien materiaalit [Valtiokonttorin hankesivulla](#)
- Lausu hallituksen esityksestä lausuntokierroksella
- Tule keskustelemaan hankkeesta Kuntamarkkinoilla osastollemme OK8
- Ala valmistautua muutokseen

”

Julkisen talouden johtamisen on perustuttava tietoon. Uudistuksen myötä voimme hyödyntää hankintatietoa tehokkaasti kehittämisessä ja päätöksenteossa. Uudistuksella nostamme Suomen hankintojen tiedolla johtamisen kärkimaaksi Euroopassa.

kunta- ja alueministeri
Anna-Kaisa Ikonen

[Valtiovarainministeriön tiedote 23.1.2025](#)

Seuraa hanketta ja osallistu

Verkkosivut

- vm.fi/kansallinen-julkisten-hankintojen-tietovaranto
- valtiokonttori.fi/hankintatietovaranto

Hankeikkuna

- vm.fi/hanke?tunnus=VM009:00/2025

Tapahtumat

- Valtio: Sujuvat hankinnat
- Kunnat, hyvinvointialueet: Valtiokonttorin aamukahvit, Kuntamarkkinat
- Kaikki: Hankeinfot, Hankinta-Suomen tilaisuudet

Uutiskirjeet

- Hankinta-Suomi
- Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tiedote (Valtiokonttori)
- Muut VM:n ja Valtiokonttorin uutiskirjeet

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!